

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ՕՐԻՖԼԵՅՄ ՔՈՍՄԵԹԻՔՍ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության բաժնետիրոջը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՕՐԻՖԼԵՅՄ ՔՈՍՄԵԹԻՔՍ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար,

MELIKYANS & CO

բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

MELIKYANS & CO

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Ռոբերտ Մելիքյան

Տնօրեն-բաժնետեր

Առաջադրանքի պատասխանատու

19 հունիս 2024թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ակտիվներ</i>			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	171,682	154,158
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	21,109	23,928
		<u>192,791</u>	<u>178,086</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	6	181,498	236,921
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7	339,181	94,768
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	57,889	151,449
		<u>578,568</u>	<u>483,138</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u><u>771,359</u></u>	<u><u>661,224</u></u>
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ		50	50
Կուտակված շահույթ		377,850	321,110
		<u>377,900</u>	<u>321,160</u>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարձակալություն	10	11,914	-
		<u>11,914</u>	<u>-</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	11	360,678	330,020
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	20	1,120	4,233
Վարձակալություն	10	19,747	5,811
		<u>381,545</u>	<u>340,064</u>
		<u>393,459</u>	<u>340,064</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u><u>771,359</u></u>	<u><u>661,224</u></u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 19 հունիս 2024թ.

Տնօրեն

Պյոտր Կոչնև

Գլխավոր հաշվապահ

Հայկանուշ Մանուկյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2023թ.	2022թ.
Հասույթ	12	1,705,820	2,280,895
Վաճառքի ինքնարժեք	13	(785,852)	(1,097,657)
Համախառն շահույթ		919,968	1,183,238
Այլ եկամուտ	14	74,918	3,263
Իրացման ծախսեր	15	(606,460)	(707,760)
Վարչական ծախսեր	16	(299,385)	(327,556)
Այլ ծախսեր	17	(15,276)	(52,545)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		73,765	98,640
Զուտ ֆինանսական ծախս	18	(2,715)	(90)
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	19	(4,867)	(8,952)
Շահույթ մինչև հարկերը		66,183	89,598
Շահութահարկի գծով ծախս	20	(9,443)	(56,529)
Տարվա շահույթ		56,740	33,069
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		56,740	33,069

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	50	588,041	588,091
Տարվա շահույթ	-	33,069	33,069
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	33,069	33,069
Շահաբաժիններ	-	(300,000)	(300,000)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	(300,000)	(300,000)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50	321,110	321,160
Տարվա շահույթ	-	56,740	56,740
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	56,740	56,740
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50	377,850	377,900

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	2,077,887	2,751,041
Գործառնական գործունեությունից այլ մուտքեր	3,294	3,160
Վճարումներ մատակարարներին	(1,532,785)	(1,958,240)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(166,540)	(150,002)
Վճարումներ բյուջե	(431,798)	(293,420)
Գործառնական գործունեությունից այլ ելքեր	(17,152)	(11,494)
Գործառնական շահույթ/(վնաս) նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	(67,094)	341,045
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(28,434)	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(28,434)	-
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Վճարված շահաբաժիններ	-	(300,000)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	-	(300,000)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	(95,528)	41,045
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	1,968	(36,414)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	151,449	146,818
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	8,28	151,449

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ճանդագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

Ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ պետական ռեգիստրի Երևանի Արաբկիրի տարածքային բաժնում 2002թ. դեկտեմբերի 25-ին համաձայն 2002թ. նոյեմբերի 1-ի հիմնադիր ժողովի արձանագրության: Ընկերությունն իրավաբանական անձ համարվող, շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող (առևտրային) կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է և իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ սահմանադրությանը, Քաղաքացիական օրենսգրքին, «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» օրենքին, գործող այլ իրավական ակտերին և կանոնադրությամբ համապատասխան:

Ընկերության ստեղծման նպատակը տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է: Իր առջև դրված նպատակներն իրականացնելու համար ընկերությունը զբաղվում է կոսմետիկական և այլ նյութերի մանրածախ վաճառքով:

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ք. Երևան, Քաջազնունի 20:

2023 թվականի ընթացքում Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 34 աշխատակից (2022 թվականի ընթացքում՝ 40 աշխատակից):

Գործարար միջավայր

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա՝ հանգեցնելով հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Չնայած դժվարին մարտահրավերներին՝ Հայաստանի տնտեսությունը շարունակում է դրսևորել բավականին բարձր դիմադրողականություն շնորհիվ ՀՀ կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից շարունակաբար իրականացվող արդյունավետ մակրոտնտեսական քաղաքականությունների և համարժեք գործողությունների: Տնտեսական աճի և ակտիվության տեմպերը շարունակում են բարձր մնալ՝ պայմանավորված նաև օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը

Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություններ»

Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդը՝ (ՀՀՄՍԽ) թողարկեց «Վարձակալության պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալության դեպքում (փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16)» որը հստակեցնում է թե ինչպես վաճառող-վարձակալը հետագայում

պետք է չափի վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքները, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15 պահանջները՝ հաշվառելով որպես ակտիվի վաճառք:

«Վարձակալության պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալության դեպքում (փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16)» պահանջում է վաճառող-վարձակալին վարձակալության պարտավորությունը, որը առաջանում է հետադարձ վարձակալության դեպքում, հետագայում այնպես չափել, որ այն չճանաչի օգտագործման իրավունքով պահվող ակտիվների վարձակալության վերաբերվող օգուտ կամ կորուստը: Նոր պահանջները ետ չեն պահում վաճառող-վարձակալին շահույթ վնասում ճանաչել վարձակալության մասնակի կամ ամբողջական կասեցումից առաջացող օգուտ կամ կորուստը:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 01 հունվար 2024 թվականից: Վաղաժամ կիրառումը թույլատրվում է:

- ՀՀՄՍ 1 Փոփոխություններ «Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ կովենանտներով»

2022թ. հոկտեմբերին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդը՝ (ՀՀՄՍտ) թողարկեց ոչ ընթացիկ պարտավորություններ կովենանտներով, ՀՀՄՍ 1 (Փոփոխություններ), որպեսզի հստակեցնի պայմանները, որը Ընկերությունը պետք է ապահովի տասներկու ամսվա ընթացքում հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, որը ազդում է պարտավորության դասակարգման վրա: Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում սկսած 01 հունվար 2024թ.-ից:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը.

	2023թ.	2022թ.
ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
Եվրո	447.90	420.06
Ռուսական ռուբլի	4.50	5.59

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը, բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն զուտ ակտիվներում:

Ընկերության ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Եկամտային և ծախսային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ օգտագործելով ժամանակաշրջանի միջին փոխարժեքը:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են երկարաժամկետ վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչ հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքերի, շինությունների գծով կապիտալ ներդրումներ	- 20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	- 10 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 10 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	- 10 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	- 1 տարի
Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	- 10-20 տարի

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ոչ նյութական ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային ծրագրեր	- 1-10 տարի
Լիցենզիաներ	- իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքի ժամկետում

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը վարձակալական պայմանագրերը կնքում է հիմնականում պահեստային տարածքի և ընկերության վարչական անձնակազմի համար: Ընկերությունը վաճառքի և ետադարձ պայմանագրեր չի կնքում:

Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից:

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչում է շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ առևտրային և այլ պարտավորություններում:

3.5 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն

պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է այլ ծախսերում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 22.2-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- Ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ գեղչման ազդեցությունը աննշան է, գեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության մնացորդները բանկերում և դրամարկղում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և տրված կարճաժամկետ փոխառությունները:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող» կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող» բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը (թողարկողի համար), որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և

Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից

Ընկերությունը դեբիտորական պարտքերի ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման համար օգտագործում է ՖՀՄՍ 9-ի կողմից թույլատրվող պարզեցված մոտեցում, համաձայն որի Պահուստավորման սանդղակը հիմնվում է Ընկերության պատմական կորստի դրույքաչափերի վրա՝ ճշգրտված ապագա սպասվող դեպքերով: Ընկերությունը դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումները ճանաչում է ներքոնշյալ դրույքներով, որոնք կարող են հետագայում փոխվել՝ դեբիտորական պարտքերի հետագա արժեզրկումների արդյունքում:

Դեբիտորական պարտքերի պայմանագրային ժամկետայնության օրեր	Արժեզրկման տոկոս
Մինչև 90 օր	10%
91-180 օր	20%
181-270 օր	50%

Դերհիտորական պարտքերի պայմանագրային ժամկետայնության օրեր	Արժեզրկման տոկոս
271 և ավել	100%

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 22.2-ում:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.7 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.8 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Կուտակված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքները առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.9 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.11 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,
- (գ) քաղաքացիաիրավական հիմունքներով վճարված եկամուտները

3.12 Հասույթ

ՖՀՄՍ 15. «Հասույթ գնորդների հետ կնքված պայմանագրերից» ստանդարտի էական սկզբունքն այն է, որ Ընկերությունը պետք է հասույթը ճանաչի այն գումարով, որով որ Ընկերությունը պատկերացնում կամ ակնկալում է, որ հաճախորդներին, ըստ պայմանագրի, տրված ապրանքների կամ մատուցված ծառայությունների գումարները կստացվեն կամ կհավաքվեն Ընկերության կողմից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

- 1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
- 2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները
- 3 Որոշել գործարքի գինը
- 4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
- 5 Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականություն(ները) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Վարձակալված շենքի գծով ներդրումներ	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական տնտեսական գույք	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	123,999	10,998	125,779	24,205	99,695	92,716	477,392
Վերաչափումից ճշգրտում	-	-	-	-	-	6,990	6,990
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	123,999	10,998	125,779	24,205	99,695	99,706	484,382
Ավելացում	5,507	-	22,927	-	-	-	28,434
Օտարում	-	-	(22,946)	-	(2,286)	-	(25,232)
Վերաչափումից ճշգրտում	-	-	-	-	-	(33,989)	(33,989)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	129,506	10,998	125,760	24,205	97,409	65,717	453,595
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	37,218	10,473	98,203	5,092	61,901	51,866	264,753
Տարվա հաշվարկ	6,200	28	5,741	2,421	6,915	44,166	65,471
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	43,418	10,501	103,944	7,513	68,816	96,032	330,224
Տարվա հաշվարկ	6,361	28	20,020	2,421	6,806	37,317	72,953
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	(22,946)	-	(2,286)	-	(25,232)
Վերաչափումից ճշգրտում	-	-	-	-	-	(96,032)	(96,032)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	49,779	10,529	101,018	9,934	73,336	37,317	281,913
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>							
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,581	497	21,835	16,692	30,879	3,674	154,158
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,727	469	24,742	14,271	24,073	28,400	171,682

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Իրացման ծախսեր	70,231	62,713
Վարչական ծախսեր	2,722	2,758
	<u>72,953</u>	<u>65,471</u>

Վարձակալված շենքի գծով ներդրումներն իրենցից ներկայացնում են վարձակալված տարածքների գծով կապիտալացումները:

Վարձակալված տարածքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 10-ում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության հիմնական միջոցների նկատմամբ սահմանափակումներ առկա չեն:

Ամբողջությամբ մաշված և ամորտիզացված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերությունն ունի 80,513 հազար ՀՀ դրամ զրո հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ (2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 101,746 հազար ՀՀ դրամ):

5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ, վստահագրեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	9,755	30,041	39,796
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,755	30,041	39,796
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,755	30,041	39,796
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	9,356	3,622	12,978
Տարվա հաշվարկ	73	2,817	2,890
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,429	6,439	15,868
Տարվա հաշվարկ	54	2,765	2,819
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,483	9,204	18,687
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	326	23,602	23,928
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	272	20,837	21,109

6 Պաշարներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ապրանքներ պահեստում	181,498	236,921
Ժամկետանց ապրանքներ	20,951	20,625
Ապրանքների արժեքի մինչև իրացման զուտ արժեք նվազեցում	(20,951)	(20,625)
	<u>181,498</u>	<u>236,921</u>

Շարունակվող գործունեության գծով 2023թվականի ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների հինքնարժեքը կազմում է 774,743 հազար դրամ (2022 թվականի ընթացքում՝ 1,050,971 հազար դրամ):

Որպես ծախս ճանաչված պաշարների հինքնարժեքն իր մեջ ներառում է նաև պաշարների արժեքի մինչև իրացման զուտ արժեք նվազեցումները: Ակնկալվում է, որ ներկայացված պաշարները ամբողջությամբ կփոխհատուցվեն/կիրացվեն տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված չեն:

7 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	54,275	82,513
	<u>54,275</u>	<u>82,513</u>
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Տրված կանխավճարներ	599	912
Կանխավճարներ մաքսային մարմիններին	13,437	11,162
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեյից	270,870	181
	<u>284,906</u>	<u>12,255</u>
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	<u><u>339,181</u></u>	<u><u>94,768</u></u>

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ընկերության՝ համեմատական ժամանակաշրջանի բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը վերանայվել են արժեզրկման հայտանիշների առկայության ստուգման համար:

Տե՛ս ծանոթագրություն 23(ա)՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում	29,587	123,350
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	28,302	28,099
	<u>57,889</u>	<u>151,449</u>

Տե՛ս ծանոթագրություն 23(ա) դրամարկղում և բանկերում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

9 Կապիտալ

9.1 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50 հազար ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1 (մեկ) բաժնեմասից, որի անվանական արժեքը կազմում է 50 հազար ՀՀ դրամ: Ընկերության մեկ բաժնեմասը ամբողջությամբ տեղաբաշխված է և լրիվ վճարված: Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

10 Վարձակալություն

Վարձակալական պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընթացիկ	19,747	5,811
Ոչ ընթացիկ	11,914	-
	<u>31,661</u>	<u>5,811</u>

Ընկերությունը վարձակալել է տարածք, որն օգտագործվում է վարչական նպատակով: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Ընկերությունը դասակարգում է իր՝ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 4-ը):

Ստորև աղյուսակում նկարագրված են Ընկերության վարձակալական գործառույթները ըստ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների տիպերի.

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ (ՕԻՁԱ)	Վարձակալված ՕԻՁԱ-ների քանակ	Մնացորդային ժամկետ	Երկարացման հնարավորությամբ վարձակալությունների քանակ	Ձեռք բերման հնարավորությամբ վարձակալությունների քանակ	Գործակցին կապված փոփոխուն վճարով վարձակալությունների քանակ	Դադարեցման հնարավորությամբ վարձակալությունների քանակ
Գրասենյակային տարածքներ	1	3 ամիս	-	-	-	-
Պահեստային տարածք	2	3 տարի	2	-	-	-

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: Ապագա նվազագույն վարձավճարները 2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտացոլված են ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդ հունվարի 1-ի դրությամբ	5,811	39,032
Վերաչափում	53,964	6,990
Ավելացում	5,942	-
Ֆինանսական ծախս	5,709	3,249
Վճարումներ	(39,765)	(43,460)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31 դրությամբ	<u>31,661</u>	<u>5,811</u>

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Ընկերությունն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) հաշվառման համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով: Ի

լրումն, թույլատրելի չէ որոշակի փոփոխուն վարձավճարներ ճանաչել որպես վարձակալության գծով պարտավորություն, դրանք ծախսագրվում են իրականացման պահին:

11 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	60,409	73,341
Հարկային տուգանքների գծով պահուստ	37,871	170,291
Պարտավորություններ աշխատակիցներին չօգտագործված արձակուրդայինների գծով	23,657	20,896
	<u>121,937</u>	<u>264,528</u>
<i>Ոչ ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Ստացված կանխավճարներ	6,440	6,674
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	231,700	58,753
Այլ	601	65
	<u>238,741</u>	<u>65,492</u>
	<u><u>360,678</u></u>	<u><u>330,020</u></u>

Ընկերության արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 23(ա)-ում:

12 Հասույթ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Ապրանքների իրացումից	1,705,820	2,275,516
Ծառայությունների մատուցումից	-	5,379
	<u>1,705,820</u>	<u>2,280,895</u>

13 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	774,743	1,050,971
Ժամկետանց և խոտան ապրանքների արժեզրկում	11,109	46,686
	<u>785,852</u>	<u>1,097,657</u>

14 Այլ եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տուգանքների գծով պահուստի հակադարձումից եկամուտ	71,152	-
Ակտիվի օգտագործման իրավունքի վերաչափումից եկամուտ	2,522	-
Նախորդ տարվա ոչ էական մնացորդների ուղղում	535	-
Այլ եկամուտ	709	3,263
	<u>74,918</u>	<u>3,263</u>

15 Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Կոմիսիոն վճարներ	338,949	445,395
Անձնակազմի վարձատրություն	116,657	91,380
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	70,231	62,713
Մարքեթինգային ծախսեր	49,871	42,272
Տրանսպորտային և ապահովագրական ծախսեր	15,658	17,792
Փաթեթավորման ծախսեր	7,984	9,472
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	2,819	2,890
Գովազդային ծախսեր	292	31,121
Այլ	3,999	4,725
	606,460	707,760

16 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Անձնակազմի վարձատրություն	110,768	108,463
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	71,646	74,465
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	26,245	19,985
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	25,326	33,239
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	19,892	23,299
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	14,595	8,984
Չփոխհատուցվող հարկեր	11,784	42,937
Հիմնական միջոցների գծով ընթացիկ ծախսեր	10,992	7,169
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	2,722	2,758
Անձնակազմի այլ ծախսեր	-	1,203
Այլ	5,415	5,054
	299,385	327,556

17 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Մակրուատուրայի վաճառքի ինքնարժեք	9,297	-
Արտարժույթի փոխարկումից	5,643	8,509
Տույժ և տուգանք	336	43,059
Ռոյալթիների գծով	-	876
Գործառնական այլ ծախսեր	-	101
	15,276	52,545

18 Զուտ ֆինանսական ծախս

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
<i>Ֆինանսական եկամուտ</i>		
Բանկային մնացորդի վրա հաշվեգրված տոկոսներ	2,994	3,159
	2,994	3,159

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
<i>Ֆինանսական ծախս</i>		
Վարձակալության գծով տոկոսային ծախսեր	(5,709)	(3,249)
	(5,709)	(3,249)
	(2,715)	(90)

19 Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(6,835)	8,867
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	1,968	(36,414)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	18,595
	(4,867)	(8,952)

20 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	12,556	52,058
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման գծով	(3,113)	4,471
Ընդամենը (ծախս)/փոխհատուցում շահութահարկի գծով	9,443	56,529

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
		%		%
Շահույթ նախքան շահութահարկի գծով հարկումը	66,183		89,598	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2022թ.՝ 18%)	11,913	18%	16,128	18%
(Զհարկվող եկամուտ)/ չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	(2,470)	-4%	40,401	45%
	9,443	14%	56,529	63%

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	(4,233)	238
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	3,113	(4,471)
Տարեվերջի մնացորդ	(1,120)	(4,233)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Չօգտագործված արձակուրդայինի գծով պահուստ	3,762	497	4,259
Ակտիվի օգտագործման իրավունք	(16,901)	23,618	6,717
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	(13,139)	24,115	10,976
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	(8,380)	2,414	(5,966)
Ակտիվի վարձակալության գծով պարտավորություն	17,286	(23,416)	(6,130)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	8,906	(21,002)	(12,096)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(4,233)	3,113	(1,120)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2022թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Չօգտագործված արձակուրդայինի գծով պահուստ	3,438	324	3,762
Ակտիվի օգտագործման իրավունք	(23,653)	6,752	(16,901)
Պաշարներ	3,370	(3,370)	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	(16,845)	3,706	(13,139)
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	(8,465)	85	(8,380)
Ակտիվի վարձակալության գծով պարտավորություն	25,548	(8,262)	17,286
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	17,083	(8,177)	8,906
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	238	(4,471)	(4,233)

21 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

21.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Պաշարներ

Ղեկավարությունը գնահատում է պաշարների զուտ իրացման արժեքը՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի հավաստի տվյալները: Ընկերության պաշարների հետագա իրացման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ միջազգային շուկայում և աշխարհում տեղի ունեցող փոփոխությունները, որը կարող է նվազեցնել ապագա վաճառքի գները:

Իրական արժեքի չափումը

Այն պարագայում, երբ գործող շուկաների տվյալները բացակայում են, ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշելու համար ղեկավարությունը օգտագործում է գնահատման մեթոդներ: Այս գործընթացը ընդգրկում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում, որոնք համահունչ են նրա հետ, թե ինչպես շուկայի մասնակիցները կգնահատեին գործիքը: Ղեկավարությունը իր ենթադրությունների համար որպես հիմք է վերցնում դիտարկելի տեղեկատվությունը, սակայն այդպիսի տեղեկատվությունը միշտ չէ, որ հասանելի է: Այս պարագայում ղեկավարությունը օգտագործում է հասանելի լավագույն տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական գներից, որոնք կարող են ստացվել պարզաձև ձևով գործարքի պարագայում (տե՛ս ծանոթագրություն 24):

22 Ֆինանսական գործիքներ

22.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 3.6-ում:

22.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ		
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	54,275	82,513
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	57,889	151,449
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	112,164	233,962
Ֆինանսական պարտավորություններ		
<i>Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	121,937	264,528
Վարձակալություն	31,661	5,811

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	153,598	270,339

23 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի, որոնք կապված են Ֆինանսական գործիքների հետ: Այս ռիսկերն են

- շուկայական ռիսկը,
- պարտքային ռիսկը
- իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

1) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը

ա) Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Ռուբով արտահայտված գնումների հետ:

Ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը:

Հոդված	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուբլի	2023թ.
					Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	54,275	-	-	-	54,275
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	54,971	528	1,599	791	57,889
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	109,246	528	1,599	791	112,164
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	99,542	-	22,395	-	121,937
Վարձակալություն	31,661	-	-	-	31,661
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	131,203	-	22,395	-	153,598
Զուտ ենթարկվածություն	(21,957)	528	(20,796)	791	(41,434)

Հոդված	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուբլի	2022թ.
					Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	82,513	-	-	-	82,513
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	148,513	1	13	2,922	151,449
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	231,026	1	13	2,922	233,962
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	262,385	-	150	1,993	264,528
Վարձակալություն	5,811	-	-	-	5,811
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	268,196	-	150	1,993	270,339
Զուտ ենթարկվածություն	(37,170)	1	(137)	929	(36,377)

Զգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամիտ հնարավոր արժևորումը ԱՄՆ դոլարի եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առք ու վաճառքի ազդեցությունը:

Հազար դրամ	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	ԱՄՆ դոլարի ազդեցությունը	
		2023թ.	2022թ.
Շահույթի վրա	10%	53	-
	-10%	(53)	-

Հազար դրամ	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Եվրոյի ազդեցությունը	
		2023թ.	2022թ.
Շահույթի վրա	10%	(2,080)	(14)
	-10%	2,080	14

Հազար դրամ	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ռուբլու ազդեցությունը	
		2023թ.	2022թ.
Շահույթի վրա	10%	79	93
	-10%	(79)	(93)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

2) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

ա) Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրո է:

3) *Իրացվելիության ռիսկ*

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար՝ թե սովորական, թե արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ Ընկերության հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով Ընկերությունը կատարում է դրամական միջոցների հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Խումբը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրական կրեդիտորական պարտքերի) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդող 60 օրերի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ տոկոսների հաշվարկված վճարումները:

2023թ.

Հազար դրամ	Մինչև 1 ամիս	1-12 ամիս	1-3 տարի	3-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը համախառն դրամական հոսքեր	Հաշվեկշռային արժեք
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	121,937	-	-	-	-	121,937	121,937
Վարձակալություն	3,305	37,060	21,465	12,600	-	74,430	31,661
	125,242	37,060	21,465	12,600	-	196,367	153,598

2022թ.

Հազար դրամ	Մինչև 1 ամիս	1-12 ամիս	1-3 տարի	3-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը համախառն դրամական հոսքեր	Հաշվեկշռային արժեք
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	264,528	-	-	-	-	264,528	264,528
Վարձակալություն	-	5,811	-	-	-	5,811	5,811
	264,528	5,811	-	-	-	270,339	270,339

24 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),

2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),

3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

24.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Հետևյալ աղյուսակում ցույց են տրված նշված մակարդակները՝ պարբերական սկզբունքով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հիերարխիայում՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	Հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	54,275	-	54,275	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	57,889	-	57,889	-
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	121,937	-	121,937	-
Վարձակալություն	31,661	-	31,661	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	Հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	82,513	-	82,513	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	151,449	-	151,449	-
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	264,528	-	264,528	-
Վարձակալություն	5,811	-	5,811	-

Բանկային հաշիվների հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

25 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը ու կուտակված շահույթը:

Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետիրոջը վճարվող շահաբաժնի գումարը, վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Ընկերության՝ որպես կապիտալ կառավարվող գումարները ստուգվող հաշվետու տարվա համար ամփոփված են ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	377,850	321,160
Հանած՝ մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	(57,889)	(151,449)
Կապիտալ	319,961	169,711
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	377,850	321,160
Ընդհանուր ֆինանսավորում	377,850	321,160
Կապիտալի և ընդհանուր ֆինանսավորման հարաբերակցություն	0.85	0.53

26 Պարտավորվածություններ

26.1 Իրավական պարտավորվածություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի եզրակացության օրվա դրությամբ Ընկերության նկատմամբ առկա չեն որևէ դատական հայցեր: Միևնույն ժամանակ Ընկերությունը վերոնշյալ ամսաթվերի դրությամբ չունի որևէ դատական հայց ընդդեմ երրորդ կողմի:

27 Պայմանականություններ

27.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

27.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

27.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

28 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում: Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամարկղում և բանկերում մնացորդները կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	57,889	151,449

29 Կապակցված կողմեր

Ընկերության բաժնեմասերի 100%-ը պատկանում է Օրիֆլեյմ Հոլդինգս Բի Վի ընկերությանը՝(Հասցե՝ Բոլորկ գեբուվ Ա Յուբոպիալան 52 , 5232 ՍԵ Հերթոգոնբոշ , Նիդերլանդներ), որը նաև հանդիսանում է Վերջնական վերահսկող: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են նաև համատեղ հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք:

29.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Գործարքներ		
Վերջնական հսկողի հետ կատարված գործարքներ		
Շահաբաժիններ	-	300,000

Հազար դրամ		
Գործարքներ	2023թ.	2022թ.
Համատեղ հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունների հետ կատարված գործարքներ		
Ստացված ապրանքներ և ծառայություններ	(742,858)	(1,016,916)
Ռոյալթիների գծով	-	(876)
Ապրանքների վաճառք	299	3,144
Ծառայությունների մատուցում	-	5,379

Հազար դրամ		
Մնացորդներ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Համատեղ հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունների հետ կատարված գործարքներ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17,829	74,045

29.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	58,232	51,027